

ที่ ทม 0202.2/อ 13

ทบวงมหาวิทยาลัย
328 ถนนศรีอยุธยา ราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

12 เมษายน 2542

เรื่อง การแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- อ้างถึง (1) หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม 0202/ว 9 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2525
(2) หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม 0202/ว 6 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2527
(3) หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม 0202/ว 7 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารกำหนดระดับคุณภาพและเอกสารคำจำกัดความผลงานทางวิชาการ

ตามหนังสืออ้างถึง (1) ก.ม.ได้กำหนดลักษณะและจำแนกคุณภาพของผลงานทางวิชาการในระดับต่าง ๆ และหนังสืออ้างถึง (2) และ (3) กำหนดความหมายหรือคำจำกัดความของผลงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ พร้อมความหมายของคำว่า “การพิมพ์เผยแพร่” ไว้เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ใช้ประกอบการพิจารณาผลงานทางวิชาการของผู้เสนอตำแหน่งทางวิชาการ และเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนาผลงานทางวิชาการได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.กำหนด ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.ม.ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงคำอธิบายความหมายของผลงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ และลักษณะระดับคุณภาพของผลงานทางวิชาการให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ดังปรากฏรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ โชติมงคล)

รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
กรรมการและเลขานุการ ก.ม.

เห็นชอบดำเนินการ

สำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร
ส่วนโครงสร้างและการบริหารงานบุคคล

โทร.2460025 ต่อ 508

โทรสาร 2467918-9

ลักษณะผลงานทางวิชาการจำแนกตามระดับคุณภาพ

ผลงานทางวิชาการ	ระดับ	ลักษณะคุณภาพ
ตำรา	ดี	เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์ และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา
	ดีมาก	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ 1. มีการสังเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 3. สามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้
	ดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ 1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง 3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือระดับนานาชาติ

ผลงานทางวิชาการ	ระดับ	ลักษณะคุณภาพ
หนังสือ	ดี	เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
	ดีมาก	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ 1. มีการสังเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 3. สามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้
	ดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ 1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง 3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือระดับนานาชาติ

ผลงานทางวิชาการ	ระดับ	ลักษณะคุณภาพ
งานวิจัย	ดี	เป็นงานวิจัยที่มีความถูกต้องเหมาะสมทั้งในระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ผลและการนำเสนอผล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้ ทั้งนี้ต้องได้รับการตีพิมพ์ และเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนด
	ดีมาก	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ 1. เป็นผลงานที่แสดงถึงความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว้างขวางกว่าเดิมที่เคยมี ผู้ศึกษาแล้ว 2. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไป ประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย
	ดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพ เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ 1. เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่งทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ ในระดับสูง 2. เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

ผลงานทางวิชาการ	ระดับ	ลักษณะคุณภาพ
ผลงานทางวิชาการในลักษณะชิ้น	ดี	เป็นผลงานใหม่ หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และผลงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง
	ดีมาก	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ 1. ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาที่เสนอหรือได้รับการเผยแพร่ในวงวิชาการกว้างขวาง 2. เป็นผลงานสร้างสรรค์ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
	ดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวิชาการและ/หรือวงวิชาชีพทั้งในระดับชาติและ/หรือระดับนานาชาติ

ผลงานทางวิชาการ	ระดับ	ลักษณะคุณภาพ
งานแปล	ดี	เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างดี มีการศึกษาวิเคราะห์ และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค
	ดีมาก	เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ถึงความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูงมาก มีการศึกษาวิเคราะห์ และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานอย่างละเอียดลึกซึ้ง ในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัยของผู้สัดหัดกรณี มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค รวมทั้งให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปล
	ดีเด่น	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดด้านคุณภาพเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ 1. เป็นงานที่แปลมาจากต้นแบบที่มีความสำคัญในระดับที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ 2. เป็นงานแปลที่อยู่ในระดับที่พึงยึดถือเป็นแบบฉบับได้ 3. มีการให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลที่มีลักษณะเป็นการบุกเบิกทางวิชาการ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ
1. เอกสารประกอบการสอน	หมายถึง เอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ
2. เอกสารคำสอน	หมายถึง เอกสารคำบรรยายหรือสื่ออื่น ๆ ที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ และมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน
3. บทความทางวิชาการ	หมายถึง งานเขียนซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการ และมีการสรุปประเด็น อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสังเคราะห์ โดยที่ผู้เขียนสามารถให้ทัศนะทางวิชาการของตนได้อย่างชัดเจน
4. ตำรา	หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อาจเขียนเพื่อตอบสนองเนื้อหาทั้งหมดของรายวิชา หรือส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ โดยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และสะท้อนให้เห็นความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษา ในบางกรณีผู้เขียนอาจเสนอตำราในรูปแบบของสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดีรอม หรืออาจใช้ทั้งเอกสารและสื่ออื่น ๆ ประกอบกันตามความเหมาะสม
5. หนังสือ	หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่ วงวิชาการ และหรือผู้อ่านทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร หรือต่อนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้ จะต้องเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีเอกภาพ มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขา

ผลงานทางวิชาการ	คำจำกัดความ
6. งานวิจัย	วิทยานิพนธ์ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเนื่อง ในบางกรณีผู้เขียนอาจเสนอหนังสือมาในรูปของสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดีรอมหรืออาจใช้ทั้งเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ประกอบกันตามความเหมาะสม หมายถึง งานค้นคว้าอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล หลักการหรือข้อสรุปรวม ที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเชื่อมต่อการนำวิชาการนั้นไปประยุกต์ มีลักษณะเป็นเอกสารที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา
7. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น	หมายถึง ผลงานอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หนังสือ บทความทางวิชาการ ตำราหรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งที่มีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน หรือสิ่งก่อสร้าง ผลงานด้านศิลปะ ฯลฯ ผลงานทางวิชาการดังกล่าวอาจบันทึกเป็นภาพยนตร์หรือแถบเสียงก็ได้ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอนั้น จะต้องประกอบด้วยคำอธิบายที่ชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งผลเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน
8. งานแปล	เป็นงานแปลจากต้นฉบับที่เป็นงานวรรณกรรมหรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อได้นำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่เห็นได้ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

ลักษณะของการตีพิมพ์เผยแพร่

ผลงานทางวิชาการ	ลักษณะการตีพิมพ์เผยแพร่
1. เอกสารประกอบการสอน	ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม
2. เอกสารคำสอน	ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม
3. ตำรา	ต้องได้รับการพิมพ์เป็นรูปเล่มจากโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือจัดทำในรูปของสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนและได้รับการเผยแพร่มาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนนำเสนอ ก.ม.
4. หนังสือ	ต้องได้รับการพิมพ์เป็นรูปเล่มจากโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ โดยได้รับการเผยแพร่มาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนนำเสนอ ก.ม.
5. งานวิจัย	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้ 5.1 ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ 5.2 ตีพิมพ์ในหนังสือรวมงานวิจัยระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นงานที่ได้รับเชิญให้เขียน และ/หรือมีกองบรรณาธิการตรวจสอบคุณภาพ 5.3 นำเสนอในรูปของเอกสารวิชาการต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการในสาขานั้น ๆ โดยมีการนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในรูปของหนังสือรวมเอกสารวิชาการจากการประชุมครั้งนั้น (Proceedings) 5.4 ในกรณีที่งานวิจัยฉบับสมบูรณ์มีความยาวขนาดเล่มหนังสือ จะต้องผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำเผยแพร่ไปยังสถาบันทางวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง